

[Forsvarsministeren.]

da et stift Stykke at komme fra den Side og sige: Se, hvor han ødslede med Penge, for ham betød Penge intet, han brugte meget mere end alle andre. Det var netop de Konservative, vi havde mest Besvær med, og hvis Presse med sit ubeherskede Sprog Gang paa Gang optraadte paa en Maade, som snart var det mest farlige for Danmark. Det ærede 7de Medlem for 6te Kreds (Hauch) sagde, at vi kan respektere hinandens Opfattelse, idet vi jo hver især ønsker at faa det, der baader vort Land bedst, men saa synes jeg ogsaa, at man skulde holde sig for god til i denne Diskussion at komme med Angreb paa den Mand, som loyalt, for at undgaa indre Kamp, brugte betydeligt mere, end han selv ønskede, paa et Omraade, hvor man selv har været med til at forcere en Sag igennem. Det synes jeg, et Medlem som det ærede 2det Medlem for 1ste Kreds (Ellinger) skulde holde sig for god til. Det er saadanne Vaaben, som unge Mennesker, der ikke ved, hvorledes Forholdene formede sig, maaske kan bruge, men som de, der var med i den Tid, skulde holde sig for gode til at anvende.

Jeg anser det for overflødigt at gaa nærmere ind paa de fremsatte Udtalelser — det maa fra alle Sider blive Gentagelser. Jeg skal derfor blot endnu en Gang anbefale Lovforslaget til Tingets velvillige Behandling.

Udenrigsministeren (P. Munch): Der er under denne Forhandling blevet rettet nogle Bemærkninger specielt til mig, som jeg finder det naturligt at svare paa. Den ærede Ordfører for Venstre (Hauch) lagde mig navnlig paa Sinde Betydningen af, at dette Spørgsmaal, der saa længe har staaet paa Dagsordenen, kunde finde en Løsning. Det er en Betragtning, jeg for mit Vedkommende ikke er ufølsom overfor. Af mange Grunde tror jeg, det vilde være værdifuldt, om man virkelig kunde komme til et Resultat, der til en vis Grad tog denne Sag af Dagsordenen — i hvert Fald for en rimelig Tid. Men jeg tror ogsaa, det ærede Medlem vil forstaa, at dette kun vil kunne tænkes, hvis der kan opnaas Forstaaelse om en Ordning, der hviler paa det Grundlag, som Flertallet af den danske Vælgerbefolkning har givet sin Tilslutning.

Ellers var det jo navnlig den ærede Ordfører for det konservative Parti (Ellinger), der viiede mig Opmærksomhed. Det ærede Medlems Udtalelser blev fremført i en meget veltalende Form, men jeg tror at turde sige, at deres Indhold var den

samme agitatoriske Tale, som har spillet en Rolle under en lang Række af Valgkampe. Jeg har hørt ganske de samme Udtalelser rettet til mig personlig lige fra Valgkampen i 1918 og siden i hver af de følgende Valgkampe — ikke mindst under den sidste. Denne sidste Valgkamps Resultat var jo imidlertid et Vidnesbyrd om, at Befolkningen forstod at vurdere disse Angreb. De Lovforslag, der i Øjeblikket ligger paa det høje Tings Bord, vedtagne af det andet høje Ting, fik paa sidste Valgdag, efter at have været et Hovedpunkt i Valgkampen, for sig et Vælgerflertal saa stort, at der ikke har været noget tilsvarende i lange Tider ved de vælgerpolitiske Afgørelser herhjemme mellem de kæmpende Hovedretninger, og dette turde være Udtryk for, at der i Befolkningen ikke har været megen Ørenlyd for den Art agitatorisk Tale, som er ført her i Dag.

Det ærede Medlem dvælede ved, at jeg nu i Folketinget havde udtalt mig om Muligheden af en Verdenskrig, og saa deri en Modsætning til tidligere Udtalelser i en anden Situation. Jeg kan dertil svare, at de Udtalelser, jeg forleden Dag fremsatte i Folketinget, svarer ganske til en lang Række Betragtninger, som jeg under tidligere Diskussioner før 1914 har gjort gældende. Jeg har bestridt den Tro paa Sikkerheden af en Verdenskrigs Udbrud, som førtes frem den Gang; jeg har sagt, at en saadan Krig ikke var sandsynlig, men jeg har føjet til, at Sandsynlighed er ikke Sikkerhed, en Stormagtskrig *kan* tænkes, og naar vi overvejer Danmarks Stilling, maa vi tage denne Mulighed med i Betragtning. Netop ud fra denne Betragtning har jeg den Gang været Talsmand for at fjerne den Fæstning, som der efter min Mening knyttede sig saa store Vanskeligheder til for Danmarks Stilling under en saadan Begivenhed.

Det ærede Medlem sagde dernæst til mig, at der blev foreholdt os meget udefra. Enhver af os ved jo, at der i det Øjeblik, vi ønsker det, vil kunne tilvejebringes fra de to Retninger, som strides om dette Spørgsmaal, et meget klækkeligt Antal Citater af modsat Indhold, som altsaa ophæver hinanden. Jeg tror, det vilde være lidt ørkesløst, hvis vi i dette høje Ting styrtede os ind heri, og jeg tror ogsaa, det har forholdsvis ringe Interesse, fordi det nu en Gang er saaledes — og hvordan skulde det være anderledes? — at disse Udtalelser fremkommer dels paa Grundlag af en forholdsvis begrænset Viden om vore Forhold, dels paa Grundlag af de paagældendes egen Interesse for Begivenhederne